

Ce mai poate aștepta creștinul de la statul modern

Scris de Ninel Ganea
Luni, 06 Iulie 2015 16:16

Într-un pasaj obscur din Epistola a doua către Tesaloniceni, Sf. Apostol Pavel vorbește despre cel care împiedică venirea Antihristului. “Și acum știți ce-l oprește, ca să nu se arate decât la vremea lui. Pentru că taina fărădelegii se și lucrează, până când cel care o împiedică acum va fi dat la o parte (s.n)”.

Fragmentul a născut comentarii diverse, ca urmare a ambiguității sale, dar la nivelul Părinților și scriitorilor bisericești a existat un consens relativ.

Cel care împiedica venirea vremurilor de pe urmă era statul roman. “Unii spun că ar fi vorba de harul Sfântului Duh, dar alții înclină să vadă legea romană, idee spre care înclin și eu(...) Deoarece, atât timp cât există frica de imperiu, nimeni nu se va pune pe sine mai presus. Dar când acesta se va dezintegra, el va profita de anarhie și va încerca să confiște suveranitatea, atât a omului cât și a lui Dumnezeu”, comenta Sf. Ioan Gură de Aur într-o omilie pe marginea Epistolei pauline. Sf. Ambrozie al Milanului, Tertulian și Lactanțiu citeau în aceeași notă Epistola a doua către Tesaloniceni.

Mesajul este relevant pentru profețiile apocaliptice, dar mai ales pentru că aruncă o lumină interpretativă decisivă asupra relațiilor dintre stat și Biserică.

În linii mari, Părinții vedeau în stat o extensie mai cuprinzătoare a familiei, cu rolul primordial de a salvagda ordinea morală. De aici și preferința pentru modelul monarhic care corespundea așezării ierarhice din interiorul familiei, reflecta arhetipul divin și simboliza, în alianța tronului și altarului, sinergia creatului cu necreatul.

Ce mai poate aștepta creștinul de la statul modern

Scris de Ninel Ganea
Luni, 06 Iulie 2015 16:16

“Este cunoscut că egalitatea produce zăzanie. De aceea, Dumnezeu le-a dat oamenilor monarhia, și nu democrația. Iar familia este construită în același fel ca o armată, în care bărbatul are rolul monarhului, femeia pe acela al generalului, iar copiii au și ei roluri precizate”, scria Sf. Ioan Gură de Aur.

Aceeași idee, inclusiv mefiența față de democrație, putea fi întâlnită la filozofii clasici, pentru care statul nu era decât o versiune a familiei în sens larg. “Regele se află în aceeași relație cu subiecții săi precum capul familiei față de copii”, scria Aristotel în “Politica”.

Pentru Părinți, existența statului era justificată strict în termeni morali, iar familia avea precedență în raport cu statul. Potrivit Mitropolitului Filaret al Moscovei, statul nu poate prospera decât dacă viața de familie este înfloritoare. “Metaforic vorbind, relația familiei în raport cu statul poate fi descrisă ca o relație între rădăcină și copac”, scria Sfântul Ierarh Filaret. Cu alte cuvinte, statul dispare dacă familia se prăbușește, rolul statului fiind de a asigura sănătatea familiei prin asigurarea ordinii morale.

Din aceste premise pot fi decelate mai multe consecințe relevante pentru filozofia politică a creștinului din ziua de azi. În primul rând, legitimitatea statului stă sau pică în funcție de un criteriu etic/religios și nu în abstracto. De pildă, Imperiul Roman, deși nu avea o conducere creștină, se bucura, în general, de prețuirea Sfinților, care apreciau toleranța și ordinea impusă de împărat. “Ne închinăm doar la Dumnezeu, dar în toate celelalte slujim cu bucurie, recunoscându-vă ca împărați și conducători ai bărbaților și femeilor”, scria Sf. Iustin Martirul.

Obediența creștinilor față de Imperiu era justificată, câtă vreme statul nu le băga pe gât legi împotriva conștiinței. Din acest motiv, de exemplu, mai spre zilele noastre, sinodul ROCOR considera că nu poate exista comparație între Imperiul Roman și Imperiul Sovietic. Primul a adus oamenilor prosperitate, pace și autoguvernare, în timp ce Moscova comunistă a adus cea mai neagră prigoană a creștinilor de până azi.

Totuși, respectarea legilor și a statului nu se făcea apriori. Când împăratul roman le cerea creștinilor să treacă peste credința lor și să păcătuiească legal, atunci era mai bine pentru creștin să aleagă martiriul, ceea ce s-a și întâmplat în multe cazuri.

Apoi, trebuie remarcată insistența cu care Părinții accentuează modelul familiei ca eșafodaj

Ce mai poate aștepta creștinul de la statul modern

Scris de Ninel Ganea
Luni, 06 Iulie 2015 16:16

---

primar al statului, înțeles ca ordine comunitară. Anarhia familiei se traducea în evaporarea statului și instaurarea haosului.

Neîndoielnic este, însă, că Părinții nu încurajau în niciun fel de circumstanță revoluțiile politice, ci doar reforma morală personală. Adică, pocăința.

Spre deosebire de perspectiva clasică, modernitatea politică și-a făcut un titlu de glorie din separarea statului de Biserică. S-a sperat că prin această găselniță urmau să fie diminuate conflictele sociale cu rădăcini religioase, care au tulburat Europa sec. XVII. Neutralitatea statului în raport cu diversele confesiuni și privatizarea moralității urmau să consfințească pacea și prosperitatea regatelor. Dar rezultatele nu au fost nici pe departe pe măsura așteptărilor, iar modelul avea probleme serioase. Doar că nimeni nu dorea să le recunoască.

Ulterior, s-a trecut rapid de la neutralitatea la agresivitatea statului în raport cu anumite grupuri religioase. Sau, pentru a evita eufemismele politic corecte, la agresivitatea îndreptată contra creștinilor. Traectoria ideii era inevitabilă, deoarece pur și simplu nu poate exista neutralitate morală, adică un punct arhimedic din care se pot evalua doctrinele și curentele. De asemenea, nu poate exista o conviețuire naturală între metafizici opuse. Suntem prizonierii filozofiei și antropologiei. Cei care clamează neutralitatea și toleranța tuturor valorilor nu pot da un răspuns logic coerent întrebării “de ce să fim neutri sau toleranți?”. Răspunsul ar însemna imediat abandonarea neutralității.

Lema e valabilă doar pentru teoria morală și discuția academică, deoarece în realitate toleranța și neutralitatea sunt doar vorbe de dânsii inventate, în spatele cărora se ascunde cea mai diabolică dorință de putere, o idee prinsă printre alții de Nietzsche.

În lumea reală, toleranța nu înseamnă altceva decât un război din ce în ce mai fățiș împotriva creștinilor, în care statul a devenit principalul agent de disoluție al familiei și al ordinii morale. De la curcubeul postat pe ambasade, la educația sexuală predată în școli, trecând prin legalizarea căsătoriilor homosexuale și legi din ce în ce mai drastice anti-discriminare (orice ar însemna asta), statul contemporan încearcă prin toate mijloacele să inverseze sensul creației divine.

Tehnica e mai insidioasă decât baroasele și buldozerele cu care bolșevicii dărâmau bisericile, dar rezultatul țintit este același. Stârpirea oricăror diferențe naturale, socializarea copiilor

Ce mai poate aștepta creștinul de la statul modern

Scris de Ninel Ganea
Luni, 06 Iulie 2015 16:16

(școală obligatorie de la trei ani exact asta înseamnă), distrugerea totală a familiei și, în final, desființarea omului.

Nu e nevoie de spaime apocaliptice suplimentare. Să ne gândim doar la traseul pe care statul contemporan l-a pregătit copiilor noștri. După ce se nasc, îi așteaptă un cocktail de vaccinuri, despre care părinții habar nu au ce conțin, urmează o școală obligatorie de pe la vârsta [de trei-cinci ani](#), cu programe selectate special [să-l îndobitocască ireversibil](#), după care urmează propaganda pentru desfrâu (“educație sexuală”), propagandă în favoarea băncilor (“[educație financiară](#)”) și multe alte surprize neplăcute.

În aceste condiții, prima cale de ieșire și de salvare rămâne boicotul fabricilor de spălat creierele, numite școli publice, adevărate centre de inginerie și reeducare socială. Dar pentru noi, românii tradiționaliști, un prim pas de însănătoșire ar fi să admitem că modelul de educație publică național a fost de la început diabolic și a țintit direct, după cuvintele lui Cezar Bolliac, la schimbarea identității țaranului din creștin în român. Nu e de mirare că Spiru Haret scria un astfel de raport regelui.

„În adevăr, trebuie să se știe că pe atunci învățătorul era încă a priori considerat ca un răzvrătit și orice mișcare făcea el se interpreta în rău. De aceea, mulți învățători s-au văzut atunci acuzați de agitațiuni subversive și expuși la tot felul de neajunsuri. Când cu tulburările țărănești din 1898 în județele Teleorman, Olt, Romanați și Dolj, vreo câțiva învățători au fost denunțați ca provocatori ai dezordinilor și urmăriți”